

بعد از صنعت نساجی، نوبت صنعت نفت است!

پیرامون سیاست خصوصی‌سازی و تغییر نیروی انسانی در صنایع ایران!

داریوش ارجمندی

اخيراً صندوق بین‌المللی با انتشار گزارش سالیانه خود، اقدامات دولت جمهوری اسلامی در زمینه اقتصادی، بطور مشخص خصوصی‌سازی‌های گسترده در صنایع کشور را مورد تجلیل قرار داده است. گزارش مذبور اما، در میان جنبال‌های خبری مربوط به جنگ افغانستان و دعواهای دو جناح بر سر قانون اساسی، توجه چندانی بر نیانگیخت و تنها بخش‌هایی از آن در نشریات ایران انتشار یافت. نگاه مختص‌ری به این گزارش، روش‌نگر این حقیقت است که سیاست‌های اقتصادی دولت جمهوری اسلامی و یا به تعبیر مقامات رژیم اسلامی، برنامه سوم توسعه، کاملاً بر برنامه‌های ارائه شده از سوی ارگان‌های سیاست‌گذار سرمایه‌داری جهانی، همچون بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول منطبق بوده و از آن تبعیت می‌کند. از جمله در گزارش مذبور، صندوق بین‌المللی پول ضمن تجلیل از افزایش صادرات نفت و گشايش بازار داخلی در برابر کالای خارجی، به مقامات جمهوری اسلامی توصیه کرده که سیاست خصوصی‌سازی، حذف کامل سویسید و یارانه‌های دولتی، و بالاخره، مسئله تغییر نیروی انسانی و یا به عبارت صحیح‌تر، اخراج‌های دسته جمعی کارگران را با شدت بیشتری دنبال کنند.

اما همچنان که پیش‌تر گفته شد، جمهوری اسلامی، تاکنون نیز، با وسوسات بسیار، به پیشبرد این سیاست‌های خانمان‌برانداز و ضدکارگری، مشغول بوده است. بعنوان نمونه، ماه پیش، مجلس شورای اسلامی، طرحی بنام «حمایت از بازسازی و نوسازی صنایع نساجی» را مورد تصویب قرار داد، که به اعتقاد ناظران اقتصادی، می‌توان از آن بعنوان آخرین میخی که بر تابوت صنعت نساجی کشور کوبیده شد، نام برد. با اجرای این مصوبه، هزاران کارگر نساجی، مشاغل خود را ازدست خواهند داد. نمونه دیگری از سیاست‌های رژیم اسلامی سرمایه که به ورشکستگی صنایع نساجی و اخراج و خانه‌خوابی دهها هزار کارگر شاغل در کارخانه‌های نساجی کشور انجامید را، می‌توان در آمار مربوط به تولید و واردات کالاهای نساجی یافت. جمهوری اسلامی در شرایطی که کشور با کمبود شدید کالاهای نساجی روبروست، نه تنها به تقویت صنایع نساجی و بالابردن تولید در این زمینه نپرداخته است، بلکه بالعکس، ضمن تعطیلی کارخانه‌های نساجی، واردات پارچه را به میزان قابل توجهی افزایش داده است. بطور مثال، به گفته دبیر انجمن صنایع نساجی، تولیدات داخلی در صنعت نساجی، در بخش پارچه‌های نخی، در حدود ۵۰۰ میلیون متر است، در حالی که نیاز داخلی، بیش از یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون متر است. همچنین سالانه، ۱۵ تا ۱۶ میلیون متر پارچه‌های فاستونی در ایران تولید می‌شود، درحالی که نیاز داخلی، درحدود ۵ میلیون متر است. تنها در سال گذشته از جمله، از میان ۱۵۴۵ قلم کالای وارداتی، ۳۵۰ قلم آن به محصولات نساجی مربوط می‌شده است.

اما، سیاست خصوصی‌سازی و اخراج کارگران، به صنعت نساجی محدود نمی‌شود، بلکه دولت اسلامی درصد است که این سیاست را به سایر صنایع کشور نیز بسط دهد. از جمله، به گفته اسحاق جهانگیری، وزیر صنایع و معادن، قرار است در برنامه سوم توسعه، شرکت دخانیات نیز به بخش خصوصی واگذار شود. در همین رابطه، رحمانی مدیرعامل جدید شرکت دخانیات، با افتخار اعلام می‌کند که مهمترین برنامه‌وی، واگذاری شرکت دخانیات به بخش خصوصی می‌باشد. برنامه‌ای که بیش از ۱۲ هزار تن از کارگران این شرکت را، در معرض خطر حتمی اخراج قرار می‌دهد. و البته، به گفته وزیر صنایع و معادن، دولت، هیچ برنامه‌ای برای کمک و اشتغال دوباره کارگران اخراجی شرکت دخانیات ندارد. به عبارت دیگر، بیزودی، ۱۲ هزار کارگر شرکت دخانیات نیز همچون هزاران تن از هم‌طبقه‌ای‌های خود در صنعت نساجی، به صف بیکاران می‌پیونددند، بی‌آنکه کوچکترین امیدی به تأمین شغلی خود در آینده داشته باشند.

و اما شاید، بتوان بزرگترین شاهکار جمهوری اسلامی در زمینه پیشبرد سیاست‌های دیکته شده از سوی صندوق بین‌المللی پول را، برنامه‌های این رژیم برای بسط خصوصی‌سازی‌ها به صنعت نفت، نامید. روندی که از هم اکنون، و با واگذاری بخش‌هایی از صنایع نفت و گاز ملی ایران، از جمله جایگاه‌های توزیع بنزین و فرآورده‌های نفتی به بخش خصوصی، آغاز شده است. برای پیشبرد هرچه موفق‌تر این سیاست، هیئت وزیران دولت خاتمی، اخیراً در نشستی، رأی به تأسیس شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی داد. این شرکت، همچنان که از نام آن پیداست، قرار است وظيفة پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی را، مستقل از شرکت نفت، بر عهده گیرد. به گفته معاون مدیرعامل این شرکت، به زودی برنامه خصوصی‌سازی کامل در این بخش از صنعت نفت، به اجرا درخواهد آمد و در همین رابطه، تعدادی از شرکت‌های اروپایی و ژاپنی نیز، برای خرید جایگاه‌های سوخت‌گیری در فرودگاه‌های ایران، اظهار آمادگی کرده‌اند.

سیاست‌گذاران جمهوری اسلامی، هدف از اجرای سیاست خصوصی‌سازی در صنعت نفت را، پائین آوردن هزینه‌های دولتی اعلام کرده، و از جمله اشاره می‌کنند که بعنوان نمونه، واگذاری بخش حمل و نقل شرکت پخش فرآورده‌های نفتی به بخش خصوصی، باعث کاهش هزینه‌های مربوط به پرسنل این بخش، تا میزان یک پنجم، شده است. ترجمه این اظهارت، این است که در پی خصوصی‌سازی بخش حمل و نقل شرکت پخش فرآورده‌های نفتی، یک پنجم کارگران این بخش اخراج شده‌اند. درواقع، اخراج‌های وسیع، دقیقاً همان چیزی است که آینده شغلی بسیاری از کارگران صنعتی ایران را، تهدید می‌کند. هرچند، باید اذعان داشت که از یک رژیم سرمایه‌داری، انتظار دیگری نیز نمی‌توان داشت. درحقیقت، جمهوری اسلامی، دولت و مجلس، ارگان‌ها و افراد سیاست‌گذار آن، به مشابه خادمان نظام سرمایه‌داری، وظیفه و هدفی جز اجرای سیاست‌های دیکته شده از سوی ارگان‌های کلان سرمایه‌داری جهانی همچون بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول و سازمان تجارت جهانی، ندارند. در این میان، این میلیون‌ها کارگر و زحمتکش ایران هستند که باید توان این سیاست‌های ضدانسانی را داده، بار مشقات ناشی از آن را بردوش کشند. و صد البته، چنین نیست که کارگران ایران، مجبور به تحمل این شرایط باشند. این شرایط قابل تغییر است، به این دلیل ساده که، کارگران و توده‌های زحمتکش ایران، توان سرنگون‌ساختن رژیم جمهوری اسلامی سرمایه و تعیین سرنوشت خویش را دارا می‌باشند.